

Javno privatno partnerstvo

Komisija za javno privatno partnerstvo

Zbog sve veće potrebe za izgradnjom nove javne infrastrukture, ulaganjem u dobra od opšteg interesa kao i pružanjem usluga od javnog značaja u Republici Srbiji, bilo je neophodno stvoriti pravni i institucionalni okvir za privlačenje privatnih investicija.

Dugo očekivani Zakon o javno-privatnim partnerstvu i koncesijama usvojen je u novembru 2011. godine, što je od posebnog značaja zbog smanjenih šansi za dobijanja povoljnih kredita od međunarodnih finansijskih institucija, te je postalo neophodno angažovanje privatnog kapitala za izgradnju puteva, škola, vodovoda, deponija i svih onih projekata za koje nemaju sredstava za tradicionalno budžetsko finansiranje. Suština uvođenja privatnog sektora, jeste smanjenje fiskalnog pritiska na lokalni budžet, ubrzanje infrastrukturnih ulaganja, poboljšanje usluga i smanjenje njihovih cena.

Zakonom je po prvi put u pravni sistem Republike Srbije uveden pojam javno-privatno partnerstvo i po prvi put će državni i lokalni organi biti u mogućnosti da svoje potrebe za infrastrukturom i javnim uslugama realizuju po ovom modelu uz jasno utvrđena pravila postupanja.

Ovaj Zakon, omogućava Vladi, pokrajini i lokalnim samouprava, svakome iz svojih nadležnosti, da samostalno donesu odluku o pokretanju postupka za realizaciju projekta JPP i o saradnji sa privatnim partnerom. Tome mora da prethodi analiza ekonomske efikasnosti predloženog projekta, odnosno, javni sektor mora da dokaže da je konkretan projekat bolje realizovati putem partnerstva sa privatnim sektorom i da je isti isplativ (dobijena veća vrednost za uloženi novac).

Globalno posmatrano, posebno u vremenima ekonomske krize, vlade ne mogu zadovoljiti stalno rastuću potrebu za javnim uslugama delujući samostalno, tako da se nametnula potreba da se potraži pomoć i u ostalim sektorima. Tokom perioda sporog rasta, prihodi vlada vrlo često nisu dovoljni da bi se zadovoljili svi zahtevi, što zahteva bolne rezove u budžetima da bi se smanjila potrošnja ili (ne)popularno povećanje poreza. Partnerstvo može obezbediti nastavak pružanja ili poboljšanje nivoa usluga, uz smanjene troškove.

Javno-privatno partnerstvo je jedan od najperspektivnijih oblika takve saradnje. Ona se zasniva na priznavanju da i javni i privatni sektor mogu imati koristi od udruživanja svojih finansijskih (i administrativnih) resursa, znanja i stručnosti za poboljšanje pružanja usluga svim građanima.

U skladu sa Zakonom o javno-privatnom partnerstvu ("Službeni glasnik RS", broj 88/11), Komisija za javno privatno partnerstvo pruža stručnu pomoć pri realizaciji projekata javno-privatnih partnerstava i koncesija, kao međuresorno javno telo operativno nezavisno u svom radu.

Komisija je obrazovana Odlukom o obrazovanju Komisije za javno-privatno partnerstvo ("Službeni glasnik RS", broj 13/12), koju je donela Vlada. Ovom odlukom, u Komisiju, koja broji devet članova, imenovani su predsednik i članovi Komisije na predlog predsednika Vlade, ministarstva nadležnog za poslove ekonomije i regionalnog razvoja, ministarstva nadležnog za poslove finansija, ministarstva nadležnog za poslove infrastrukture, ministarstva nadležnog za poslove rudarstva, ministarstva nadležnog za poslove komunalnih delatnosti, ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, autonomne pokrajine i grada Beograda. Predstavnik ministarstva nadležnog za poslove ekonomije i regionalnog razvoja je ujedno i predsednik Komisije, a predstavnik ministarstva nadležnog za poslove finansija je zamenik predsednika Komisije.

Komisija:

- pomaže u pripremi predloga za JPP kako bi se olakšao razvoj javno-privatnih partnerstava i javnih ugovora;
- informiše i konsultuje o pitanjima javno-privatnih partnerstava sa ili bez elemenata koncesije;
- daje mišljenje u postupku odobravanja predloga JPP projekta bez elemenata koncesije i u postupku predlaganja koncesionog akta nadležnim organima za odobravanje;
- identifikuje i olakšava realizaciju najboljih stranih iskustava za Republiku Srbiju u pogledu javno-privatnih partnerstava sa ili bez elemenata koncesije;
- izrađuje metodološke materijale u oblasti javno-privatnog partnerstva, uključujući metodologiju kojom se uređuje procena troškova i analizu dobijene vrednosti u odnosu na uložena sredstva (*value-for-money*);
- saraduje sa drugim institucijama državne uprave i nevladinim organizacijama u oblasti javno-privatnih partnerstava;
- na zahtev javnog tela, odnosno davaoca koncesije daje preporuke o projektima;
- podnosi Vladi godišnji izveštaj o realizovanim projektima u skladu sa ovim zakonom u Republici Srbiji;
- saraduje sa organima Republike Srbije nadležnim za poslove budžetske inspekcije, Državnom revizorskom institucijom, službom autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave nadležnom za poslove budžetske inspekcije i drugim domaćim i međunarodnim organima, organizacijama i institucijama u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti;
- objavljuje, na svojoj internet prezentaciji, godišnji izveštaj o realizovanim projektima po usvajanju od strane Vlade, kao i druge podatke i informacije za koje oceni da su od značaja za primenu ovog zakona;
- vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Ministarstvo nadležno za poslove ekonomije obezbeđuje prostor i druge uslove za rad Komisije i obavlja stručne, administrativne i tehničke poslove za Komisiju, a naročito: prima prijave projekata i obrađuje ih; vodi evidencije o JPP i koncesionim projektima; priprema predlog godišnjeg izveštaja, koji Komisija podnosi Vladi; obavlja i druge stručne, administrativne i tehničke poslove od značaja za rad Komisije.